

Suvestinė redakcija nuo 2022-04-29

Isakymas paskelbtas: Žin. 2010, Nr. [79-4088](#), i. k. 1102080ISAK00IV-377

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL ATLYGINIMO UŽ ISTORINĘ, KULTŪRINĘ AR ARCHEOLOGINĘ VERTE
TURINČIUS RADINIUS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2010 m. birželio 30 d. Nr. IV-377
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo (Žin., 1996, Nr. [14-352](#); 2008, Nr. [81-3183](#); 2010, Nr. [54-2643](#)) 12 straipsnio 4 dalimi,
t v i r t i n u Atlyginimo už istorinę, kultūrinę ar archeologinę vertę turinčius radinius taisykles (pridedama).

KULTŪROS MINISTRAS

REMIGIJUS VILKAITIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2010 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. IV-377
(Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2022 m. balandžio 27 d. įsakymo
Nr. IV-429 redakcija)

ATLYGINIMO UŽ ISTORINĘ, KULTŪRINĘ AR ARCHEOLOGINĘ VERTE TURINČIUS RADINIUS TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Atlyginimo už istorinę, kultūrinę ar archeologinę vertę turinčius radinius taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja atlyginimo už atsitiktinai surastus radinius – Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo (toliau – Įstatymas) 3 straipsnyje nurodytus kilnojamuosius daiktus, turinčius istorinę, kultūrinę ar archeologinę vertę, kurių savininkas arba valdytojas negali būti nustatytas arba pagal įstatymus yra netekęs teisės į juos, procedūrą.

2. Nekilnojamojo kultūros paveldo tyrimų metu rasti archeologiniai radiniai perduodami muziejams. Nekilnojamojo kultūros paveldo tyrimų metu rastų archeologinių radinių perdavimo muziejams taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. IV-66 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo tyrimų metu rastų archeologinių radinių perdavimo muziejams taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

3. Atlyginimą už visuomenės poreikiams paimtus lobius reglamentuoja Atlyginimo už visuomenės poreikiams paimtus lobius taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. IV-241.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos paaiškintos Įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme ir Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse.

II SKYRIUS ATLYGINIMAS UŽ ISTORINĘ, KULTŪRINĘ AR ARCHEOLOGINĘ VERTE TURINČIUS RADINIUS

5. Asmenys, atsitiktinai radę Įstatymo 3 straipsnyje nurodytus kilnojamuosius daiktus (toliau – radiniai) privalo per savaitę juos pateikti Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas) teritoriniam skyriui.

6. Kartu su radiniais Taisyklių 5 punkte nurodyti asmenys teritoriniam skyriui pateikia informaciją apie radinių radimo vietą (pageidautina, kad ją pažymėtų teritorinio skyriaus pateiktame stambaus mastelio – nuo 1:5000 iki 1:20000 – žemėlapyje arba statinio plane, ar, esant galimybei, nubraižytų radimo vietos schemą, pažymėtų koordinates (LKS, WGS)), datą ir radimo aplinkybes, nurodo savo vardą, pavardę ir kontaktinius duomenis. Teritorinis skyrius įvertina, ar radiniai atitinka Įstatymo 3 straipsnyje įvardijamus kultūros objektus. Paaiškinime radėjas pažymi, ar už surastus radinius norėtų gauti atlygį bei ar norėtų gauti informaciją apie radinio muziejaus parinkimą el. laišku ar kitomis informacijos perdavimo priemonėmis.

7. Jeigu radiniai buvo pateikti ne tam teritoriniam skyriui, kurio veiklos teritorijoje jie rasti, radinius gavęs teritorinis skyrius radinių fotografijas ir Taisyklių 6 punkte nurodytą radėjo pateiktą informaciją per 3 darbo dienas perduoda (persiunčia) teritoriniam skyriui, kurio veiklos teritorijoje jie rasti, o radinius per 5 darbo dienas perduoda (persiunčia)

Departamento Veiklos koordinavimo skyriui, išskyrus tuos atvejus, kai radinių perdavimas (persiuntimas) grėstų jų fiziniam stabilumui arba radiniai yra didelių matmenų.

8. Teritorinis skyrius, kurio veiklos teritorijoje rasti radiniai, jeigu yra pagrindo, kad galimai kultūrinę, istorinę ar archeologinę vertę turintys radiniai yra iš neatskleisto kultūros paveldo objekto, per 3 darbo dienas nuo Taisyklių 6 punkte nurodytos informacijos gavimo dienos kartu su radinius pateikusiu asmeniu (jeigu jis gali dalyvauti) patikrina radinių radimo vietą ir surašo jos apžiūros aktą. Informaciją apie radinius, jų fotografijas, radinių radimo vietos apžiūros akto kopiją per 5 darbo dienas nuo radimo vietos apžiūros akto surašymo dienos pateikia Departamentui ir, jeigu įtariama, kad daiktas neteisėtai pasisavintas, teritorinei policijos įstaigai, kurios veiklos teritorijoje rasti daiktai.

9. Departamentas per 5 darbo dienas nuo Taisyklių 7 punkte nurodytos informacijos su dokumentais gavimo dienos ją perduoda Kilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo komisijai (toliau – Komisija), kuri per 20 darbo dienų nustato radinių istorinę, kultūrinę ar archeologinę vertę. Nustatant radinių istorinę, kultūrinę ar archeologinę vertę, Komisijai gali būti pateikiamos atitinkamos srities specialistų, su kuriais Departamentas yra sudaręs intelektinių paslaugų sutartis dėl radinių identifikavimo, amžiaus ir individualių požymių nustatymo, išvados. Departamentas sudaro sąlygas Komisijai bei minėtiems specialistams apžiūrėti radinius Departamento Veiklos koordinavimo skyriuje arba nuvykti jų apžiūrėti į saugojimo vietą, jeigu radinių perdavimas (persiuntimas) grėstų radinių fiziniam stabilumui arba jie yra didelių matmenų.

10. Departamentas, gavęs Komisijos posėdžio, kuriame nuspręsta, kad radiniai turi istorinę, kultūrinę ar archeologinę vertę, protokolo kopiją, per 3 darbo dienas ją persiunčia Kultūros ministerijai, kartu pateikdamas radinių fotografijas, informaciją apie radinių radimo vietą, aplinkybes, radinius radusio asmens vardą, pavardę, jo kontaktinius duomenis. Apie Komisijos sprendimą Departamentas informuoja ir teritorinį skyrių, kurio veiklos teritorijoje buvo rasti radiniai.

11. Kultūros ministerija, atsižvelgdama į muziejuose esančių rinkinių rūšį, per 10 darbo dienų nuo Taisyklių 10 punkte nurodytos informacijos gavimo dienos parenka muziejų ir apie tai praneša Departamentui. Archeologinę vertę turintiems radiniams muziejus parenkamas vadovaujantis Muziejų, kultūrinių rezervatų direkcijų bei specializuotų saugyklų sąrašu, patvirtintu kultūros ministro 2005 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. IV-66 „Dėl archeologinio paveldo objekte tyrimų metu rastų radinių perdavimo muziejams taisyklių patvirtinimo“. Departamentas ar jo teritorinis skyrius radinius perduoda šiam muziejui. Radinių perdavimas muziejui įforminamas radinių priėmimo aktu.

12. Jei per 6 mėnesius nuo pranešimo teritorinei policijos įstaigai apie teritoriniam skyriui pateiktus radinius dienos paaikškėja daiktą, turintį istorinę, kultūrinę ar archeologinę vertę, pametęs savininkas, muziejus daiktą jam grąžina. Iki daikto grąžinimo daiktą pametęs savininkas atlygina muziejui daikto išlaikymo ir kitas su radiniu susijusias išlaidas (jeigu jos buvo patirtos). Apie grąžintą daiktą muziejus per 5 darbo dienas raštu informuoja Kultūros ministeriją, kuri, savininkui sutikus, gali siūlyti įrašyti šį daiktą į Kultūros vertybių registrą Įstatymo nustatyta tvarka.

13. Jei per 6 mėnesius nuo pranešimo teritorinei policijos įstaigai apie teritoriniam skyriui pateiktus radinius dienos radinių, turinčių istorinę, kultūrinę ar archeologinę vertę, savininkas nepaaikškėja arba nustatoma, kad jis pagal įstatymus yra netekęs teisės į juos, radiniai pereina valstybės nuosavybėn. Apie tai muziejus raštu informuoja teritorinę policijos įstaigą, kurios veiklos teritorijoje buvo rasti daiktai, bei daiktus radusį asmenį.

14. Radiniams perėjus valstybės nuosavybėn, muziejus, kuriam buvo perduoti saugoti radiniai, jeigu radėjas išreiškė pageidavimą gauti atlygį, raštu pasiūlo juos radusiam asmeniui atlyginti už radinius. Atlyginimo už radinius dydis ir sąlygos nustatomos tarp muziejaus ir radinį radusio asmens sudaromoje sutartyje. Nustatant atlyginimą už radinius, atsižvelgiama į Civilinio kodekso 4.64 straipsnio nuostatas. Atlyginimas už radinius skiriamas

iš muziejui skirtų lėšų. Apie išmokėtą atlyginimą už radinius muziejus raštu per 5 darbo dienas informuoja Kultūros ministeriją ir Departamentą.

15. Atlyginimas už radinius gali būti nemokamas, jeigu radęs daiktą asmuo šių Taisyklių 5 punkte nustatytu laiku ir tvarka nepranešė apie radinį, klaidingai nurodė radinio radimo vietą ir aplinkybes ar klausiamas nusišė patį radimo faktą.

16. Jeigu Komisija nustato, kad radiniai neturi istorinės, kultūrinės ar archeologinės vertės, apie tai Departamentas per 5 darbo dienas raštu praneša daiktus radusiam asmeniui bei nurodo, kuriame teritoriniame skyriuje ir kada jis gali juos atsiimti. Gražinus radinius juos radusiam asmeniui, apie tai teritorinis padalinys per 3 darbo dienas informuoja teritorinę policijos įstaigą, kurios veiklos teritorijoje buvo rasti radiniai, jeigu teritorinė policijos įstaiga apie tai buvo informuota Taisyklių 8 punkte numatytu atveju. Gražinti radiniai toliau saugomi ir nuosavybės teisės į juos įgyjamos Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

17. Jei per 6 mėnesius nuo pranešimo teritorinei policijos įstaigai apie teritoriniam skyriui pateiktus radinius dienos daiktus radęs asmuo neatsiima neturinčių istorinės, kultūrinės ar archeologinės vertės radinių arba raštu atsisako juos atsiimti, apie tai teritorinis skyrius per 3 darbo dienas informuoja teritorinės policijos ir mokesčių inspekcijos įstaigas, kurių veiklos teritorijoje buvo rasti daiktai. Šiuo atveju radiniai apskaitomi Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, į valstybės pajamas perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, grąžinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 26 d. nutarimu Nr. 634 ir Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Ginčai dėl šių Taisyklių taikymo nagrinėjami Lietuvos Respublikos Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [IV-429](#), 2022-04-27, paskelbta TAR 2022-04-28, i. k. 2022-08719

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. ĮV-377 „Dėl Atlyginimo už istorinę, kultūrinę ar archeologinę vertę turinčius radinius taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo